

Associacions col·laboradores

Tots els dies 9

- 57 -

9 de novembre de 2019

(Plaça del Patriarca, València ciutat)

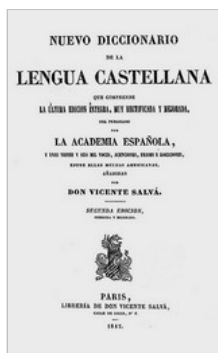
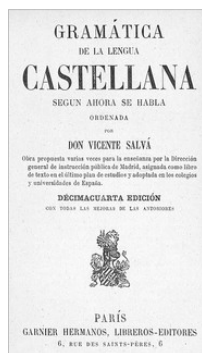
Retrat de Vicent Salvá (detall), litografia firmada Weber, Lith de Thierry Frères, 1880. Biblioteca Nacional de España

Vicent Salvá i Pérez

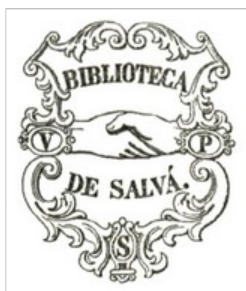
(València, 1786 – París, 1849)

Convencio Valencianista
cvalencianista@gmail.com

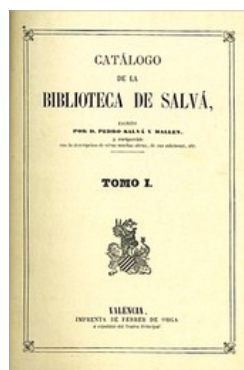

Tres obres de Vicent Salvá

Exlibris de la Biblioteca de Salvá (S). Les mans del pare (V) i el fill (P) unides.

Catálogo de la Biblioteca de Salvá, de Pedro Salvá

Tots els fullets de l'activitat *Tots els dies 9* realitzades fins ara se poden trobar en pdf en: www.convenciovalencianista.org i www.rogleconstantilllobart.com

VICENT SALVÁ I PÉREZ (València, 1786 – París, 1849)

Vicent Salvá i Pérez naixque en València el 10 de novembre de 1786, segurament en el barri de Velluters; son pare era mestre en l'art de la seda. Rebe una solida educacio i ya des de menut mostrà una gran aficio pels llibres. Realisà els seus primers estudis en el Colege de les Escoles Pies, per a proseguir-los en l'Universitat de València a on obtingue els graus de Bachiller i de Mestre en Arts. En esta institucio fon admes com a membre de la classe d'opositors a catedra.

Finalisada la seua formacio, en 1805 viajà a Madrid per a optar a una catedra de llengua grega, que no obtingue, segurament per ser massa jove. Repeti est intent de nou en 1808 en l'Universitat d'Alcala de Henares, a on eixercia com substitut d'esta disciplina, la qual cosa tambe se frustrà a causa de l'invasio napoleonica. Estes dos intentones sense resultat satisfactori feren que decidira tornar a la seua València natal, abandonant la docencia.

En 1809 es casà en Josepa Mallén, filla del llibrer frances Didac Mallén, que s'havia establert en la capital valenciana procedent del Delfinat. Junt al seu cunyat Pere Joan Mallén, tambe llibrer, crearà la societat "Mallén Salvá y Compañía", lo que supongue un gran impuls per al negoci familiar. Del matrimoni naixerien cinc fills.

Compaginà la seua activitat atenent a la llibreria i a l'impremta en l'escritura de colaboracions per al periodich liberal *Aurora Patriótica Mallorquina* (1812-1813). El seu compromis politic en esta ideologia li supongue que, en instaurarse l'absolutisme al retorn de Ferran VII, tant ell com el seu negoci foren objectiu del nou poder i que la llibreria sofrira un rigoros registre per part de l'Inquisicio. Esta situacio provocà el seu primer viage a l'estranger en estancias en França i Italia durant els anys 1817 i 1818. Al seu retorn hague d'afrontar un proces inquisitorial junt al seu cunyat, acusats el dos d'haver editat el *Contracte social* de Rousseau.

En el Trieni Lliberal s'implicà en politica, sent elegit regidor del Cap i Casal i diputat suplent a Corts entre 1820 i 1821, i diputat en les eleccions de 1822 i 1823. Davant els acontejiments de 1823, la segona restauracio de l'absolutisme –la Decada Ominiosa (1823-1833)– acabà refugiant-se, junt ad atres lliberals, en Gibraltar i d'aci marchà a Londres en 1824 en companyia de la seua familia.

En la capital del Regne Unit s'establí i obri llibreria, la *Spanish and Classical Library* en Regent Street. Esta fon una etapa molt fructifera puix, a banda d'adquirir un gran prestigi entre el bibliofils anglesos, el seu establiment sera centre de reunio dels espanyols exiliats. Estant aci inicià i desenrollà importants estudis filologics finalisant la *Gramática de la lengua española* (1829) i

publicant *A Catalogue of Spanish and Portuguese Books*, treballs que compaginaria en unes atres activitats, com donar classes de grec o colaborar en el periodich *El Repertorio Americano* d'Andrés Bello.

El negoci de la llibreria no anava massa be i decidi viajar a París en 1830 en l'idea d'establir-se alli. En la capital francesa conegue al llibrer Bossange, junt en qui fundà la *Librairie Hispano-Américaine* buscant ampliar mercat en les antigues colonies espanyoles. En 1831 tancà el negoci en Londres per a dedicar-se de ple a la nova empresa i als seus estudis, escrivint i publicant la *Gramática de la lengua castellana según ahora se habla*, provablement la millor gramatica normativa-descriptiva realisada en el segle XIX. En este mateix any se data el seu poema *Lo Somni* (es publicà el 1 de maig) dedicat a Vicenta Bertran de Lys, que residia en París junt a son pare exiliat per haver segut cap dels lliberals en València. Este poema se considera junt a la *Canzó* (1841) de Tomas de Villarroja una de les primeres expressions lliteraries de la Renaixença valenciana.

A la mort de Ferran VII, el canvi politic li permete retornar a València a on adquirir la llibreria del cunyat, seguint en el negoci obert en París i viajant de tant en tant a Madrid, puix de nou participà en politica sent elegit diputat per València a les Corts Constituents en 1836. Durant estos anys, certament bons per als seus negocis, l'atencio dels quals compartia en el seu fill Pere, feren que dedicara part dels seus guanys a reunir una importantissima biblioteca personal.

La seua produccio no mermà i en París i València veren la llum varies edicions del *Nuevo Valbuena, o Diccionario latino-español formado sobre el de D. Manuel Valbuena con muchos aumentos, correcciones y mejoras*; elaborà un diccionari bilingüe *español-francés*, publicat postumament i que gojà d'una llarga vigencia. Tambe edità en París el *Diccionario* de la Academia (1837) i, donat que el principal desti d'estos diccionaris seus eren les joves republicues hispanoamericanes, en el *Nuevo Diccionario* (1846), Salvá introduí un gran numero d'americanismes obtesos de fonts directes i d'investigacions personals seues: "el Nuevo diccionario de la lengua castellana, que comprende la última edición íntegra, muy rectificada y mejorada, del publicado por la Academia Española y unas veinte y seis mil voces, acepciones, frases y locuciones, entre ellas muchas americanas"; fon reeditat nomes transcorregut un any.

Mori en París el 5 de maig de 1849. Els ultims anys els havia dedicat a catalogar els 4.000 volums d'especial interes que havia anat coleccionant junt en son fill Pere, el qual continuà la labor del pare. Finalment, en 1872, va vore la llum el *Catálogo de la biblioteca de Salvá*, repertori de consulta imprescindible per a bibliografs i bibliofils. Llamentablement, la biblioteca fon subastada a trossos en París anys mes tart.

J. M. M.